

NEPN in OVE ukrepi

18. april 2024

Mira Žnidarič

Sektor za OVE

Direktorat za energijo

Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo

Posodobitev NEPN – cilji OVE

Doseči **vsaj 30 – 35 odstotni delež OVE** v končni rabi energije do leta 2030 in

- doseči vsaj 2/3 rabe energije v stavbah iz OVE (delež rabe OVE v končni rabi energentov brez električne energije in daljinske toplote), prepoved prodaje in vgradnje novih kotlov na kurilno olje po letu 2022,
- vsaj 30-odstotni delež OVE (vključno z odvečno toploto) v industriji,
- vsaj 2-3 % letno povečanje deleža OVE in odvečne toplote ter hlada v sistemih daljinskega ogrevanja in hlajenja in do 2030 doseganje vsaj 25-40 % deleža te proizvodnje,
- vsaj 52-odstotni delež OVE pri proizvodnji električne energije,
- vsaj 41-odstotni delež OVE pri ogrevanju in hlajenju,
- vsaj 26-odstotni delež OVE v prometu.

Pospešeno umeščanje OVE v prostor

Pospešena solarizacija streh v javnem sektorju

Posodobitev NEPN – OVE cilji

Ocenjeni načrtani poteki po posameznih tehnologijah OVE, ki jih Slovenija namerava uporabiti za uresničitev skupnih in sektorskih načrtanih potekov za energijo iz OVE od leta 2020 do leta 2030, vključno s pričakovano bruto rabo končne energije, po posamezni tehnologiji v GWh

GWh	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Bruto končna raba OVE SKUPAJ	13.236	14.262	14.545	14.829	15.112	15.395	16.047	16.700	17.353	18.273	19.120
Sončna energija	488	571	915	1.258	1.601	1.944	2.328	2.711	3.094	3.477	3.861
Vetrna energija	6	6	6	6	6	6	76	146	216	286	356
Hidro energija	4.585	4.622	4.575	4.527	4.479	4.431	4.435	4.438	4.442	4.713	4.716
Bioplin	148	134	132	129	127	124	127	130	133	136	139
Tekoča biogoriva	1.081	1.192	1.255	1.318	1.381	1.444	1.597	1.751	1.905	2.059	2.213
Lesna biomasa	5.722	6.369	6.146	5.922	5.699	5.476	5.361	5.246	5.131	5.017	5.009
Energija iz okolice	683	804	936	1.069	1.201	1.333	1.404	1.476	1.547	1.618	1.778
Ostala OVE toplota	522	563	581	600	618	636	719	802	885	967	1.050

Ukrepi NEPN – OVE

- Podpore za spodbujanje proizvodnje energije iz OVE (MOPE)
- Samooskrba z električno energijo iz OVE (MOPE)
- Kontaktna točka za spodbujanje rabe OVE (Borzen)
- Spodbujanje lokalnih energetske skupnosti – skupnosti OVE (MOPE)
- Boljša omrežna integracija proizvodnih naprav OVE in prilagajanje odjema (MOPE)
- Spodbude za samooskrbo z vodikom (MOPE)
- Vzpostavitev tehničnih meril in predpisov za proizvodnjo vodika in sintetičnih plinov iz OVE (MOPE)
- Spodbujanje izgradnje sistemov hranjenja električne energije (MOPE)
- Ukrepi prostorskega načrtovanja ter izboljšava izvajanja postopkov in načrtovanja za umeščanje OVE (MNVP, MOPE)

Ukrepi NEPN – sistemi daljinskega ogrevanja in hlajenja

- Obvezni delež OVE in odpadne toplote v sistemih daljinskega ogrevanja in hlajenja (MOPE)
- Doseganje učinkovitosti SDOH (MOPE)
- Finančne spodbude za razvoj učinkovitih SDOH (MOPE)
- Podpora skladnemu lokalnemu energetskega načrtovanju (MOPE)

Ukrepi NEPN – odpadki

- Spodbude za zajem in uporabo odlagališčnega plina (MOPE)
- Strokovne podlage za obravnavo odpadkov za energetske namene (MOPE)
- Optimizacija energetske izrabe odpadkov za ogrevanje (MOPE)

Spremembe v zakonodaji

- Energetski zakon (EZ-2) (v sprejemanju), Podnebni zakon (jesen 2024)
- Nacionalni energetski in podnebni načrt (v sprejemanju – junij 2024)
- **Spremembe ZUNPEOVE in ZSROVE v javni obravnavi do 19.4.2024 (prenos prvega sklopa RED III):** roki za izvedbo upravnih postopkov, določbe o agrofotovoltaiki

V 2023 sprejet:

- Zakon o uvajanju naprav za proizvodnjo električne energije iz obnovljivih virov energije (ZUNPEOVE)

Prenos novih evropskih direktiv:

- **RED, EPBD, EED, EMD direktive** => spremembe večine zakonov, vezanih na energijo in energetiko
- RED III: uvajanje območij za pospešeno uvajanje OVE, splošni in sektorji cilji OVE, roki in izdajanje dovoljenj, OVE in ogrevanje/hlajenje, OVE in promet; poročanje podatkov

Zakon o uvajanju naprav za proizvodnjo električne energije iz obnovljivih virov energije

- Vzpostavlja **potencialna prednostna območja za sonce in veter**
- Vzpostavlja **predpisana prednostna območja** za sončne elektrarne: strehe objektov in utrjene površine parkirišč na stavbnih zemljiščih, območje cestnih zemljišč, železniško območje, območja objektov za proizvodnjo elektrike in RTP, območja zaprtih odlagališč, območja opuščениh in nekdanjih površinskih kopov mineralnih surovin ter obstoječa neaktivna in opuščena odlagališča odpadkov
- PV in vetrne proizvodne naprave so v javno korist in služijo interesu javnega zdravja in javne varnosti
- **Obvezna postavitve PV pri novogradnjah** (nad 1.000m²) in obstoječih objektih in parkiriščih (nad 1.700m²)
- Poenostavitve in pohitritve nekaterih postopkov
- Uvaja **regulativne peskovnike in raziskovalno geotermalno koncesijo**
- Omogoča **spremljajočo energetska dejavnost** na določenih zemljiščih (kmetijska, gozdna, vodna, odlagališča, prometne površine idr.)
- Znižanje praga za soglasje na 75 % za SE v primeru večetažne lastnine
- Uvaja možnost podelitve brezplačne služnosti na objektih v lasti države ali samoupravne lokalne skupnosti – za skupnostne SE
- Dodatno enkratno nadomestilo občinam za vetrne elektrarne

EPBD: Sončna energija na stavbah

- do 31.12.2026 na novih javnih in **poslovnih stavbah** (od 250 m²)
- Do 31.12.2027 na obstoječih nestanovanjskih stavbah (od 500 m²), ki so v večji prenovi
- Na vseh obstoječih stavbah v lasti javnih organov z uporabno tlorisno površino, večjo od:
 - 2.000 m², do 31.12.2027;
 - 750 m², do 31.12.2028;
 - 250 m², do 31.12.2030
- Do 31.12.2029 za vse nove stanovanjske stavbe in nova pokrita parkirišča

Aktivnosti po ZUNPEOVE

Tematski akcijski program za potencialna prednostna območja umeščanja naprav, ki proizvajajo električno energijo z rabo energije vetra in sonca (12 mesecev od uveljavitve zakona)

Uredba o podrobnejših pravilih urejanja prostora za umeščanje fotonapetostnih naprav (april 2024) (vezano na novogradnje in predpisana prednostna območja) - MNVP

Pravilnik o študiji izvedljivosti postavitve fotonapetostne naprave (april 2024)

Uredba glede obveze postavitve sončne elektrarne za obstoječe objekte in parkirišča (18 mesecev od uveljavitve zakona)

Pravilnik o agrofotovoltaiki (postavljanje PV na njive in trajne nasade) (1 leto od uveljavitve zakona)

Uredba o enkratnem nadomestilu za občino za spodbujanje uvajanja vetrnih proizvodnih naprav (sprejeto marec 2024)

Agrofotovoltaika

ZUNPEOVE, 54. člen:

- Postavitev FN možna na kmetijskih zemljiščih v zaraščanju (ne glede na višino bonitete) in trajnih travnikih (z boniteto do vključno 35)
- Možna izvedba pilotnih projektov na drugih kmetijskih zemljiščih, če je naročnik projekta MOPE, MKGP ali MVŠZI
- Za njive in trajne nasade potrebna priprava pravilnika

Študija Tehnična določitev postavitve agrofotovoltaike na kmetijskih zemljiščih (IRI UL, KIS, Termotron; 2024):

- Študija vključuje osnovni pregled trenutnih tehničnih rešitev za agrofotovoltaiko, vključno z različnimi oblikami sistemov in pristope k integraciji, pregled izkušenj s agrofotovoltaiko v drugih državah EU, predloge in priporočila za dopolnitev zakonodaje v Sloveniji in primere dobrih praks za posamezne tipe agrofotovoltaičnih sistemov.

Pilotni projekt agrofotovoltaike na trajnih nasadih (Švicarski mehanizem): priprava javnega naročila ter pričetek izvedbe poleti 2024.

Samooskrba z električno energijo iz OVE

Konec „stare“ sheme o samooskrbi (letni net-metering); v veljavi „nova“ Uredba o samooskrbi z električno energijo iz obnovljivih virov energije (Uradni list RS, št. 43/22)

- Po „stari“ uredbi: priključitev sončne elektrarne do vključno 31.12.2024.
- Vloge za soglasja za priključitev od 1.1.2024 zgolj po „novi“ samooskrbi

15.4.2024 – javni poziv za subvencije za „staro“ samooskrbo (Borzen), 14 mio EUR:

- 500,00 EUR za 1 kW inštalirane nazivne električne moči naprave za samooskrbo z električno energijo z baterijskim hranilnikom električne energije, vendar ne več kot 25 % upravičenih stroškov naložbe,
- 50,00 EUR za 1 kW inštalirane nazivne električne moči naprave za samooskrbo z električno energijo brez baterijskega hranilnika električne energije, vendar ne več kot 25 % upravičenih stroškov naložbe

Poziv za subvencije za „novo“ samooskrbo (Borzen), 30 mio EUR: predvidoma junija 2024. Višje subvencije kot za staro samooskrbo.

Skupnosti OVE in skupnostna samooskrba

Skupnostna samooskrba:

- Opredeljena v Zakonu o spodbujanju rabe obnovljivih virov energije (ZSROVE)
- „*Stara*“ in „*nova*“ Uredba o samooskrbi z električno energijo iz OVE

Skupnost na področju energije iz obnovljivih virov, ki je pravna oseba

- Zakon o spodbujanju rabe obnovljivih virov energije (ZSROVE): 3. člen (39) (opredelitev) in 43. člen (ustanovitev)

Energetska skupnost državljanov

- Zakon o oskrbi z električno energijo (ZOEE): 4. člen (18) in 24. člen

Občina je lahko vključena v vse tri oblike

NOO – SE OVE 2024

JAVNI RAZPISI

NOO – SE OVE 2024	Javni razpis za sofinanciranje izgradnje novih naprav za proizvodnjo električne energije iz sončne energije na javnih stavbah in parkiriščih za obdobje 2024 do 2026 (NOO – SE OVE 2024)
Datum objave:	01.03.2024
Datum zaključka:	10.02.2025 oziroma do porabe sredstev
Izdajatelj:	Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo
Status:	Veljavna objava
Vrsta:	Javni razpis
Tematika:	Obnovljivi viri energije
Predmet objave:	<p>Predmet javnega razpisa je dodelitev nepovratnih sredstev za sofinanciranje izgradnje novih naprav za samooskrbo na javnih stavbah, na pripadajočih enostavnih ali nezahtevnih objektih, ki se nahajajo ob javni stavbi, in/ali na utrjenih površinah parkirišč na stavbnih zemljiščih v lasti občin in/ali države, kar vključuje nakup in vgradnjo tovrstnih naprav za samooskrbo, katerih skupna inštalirana moč vgrajenih fotovoltaičnih panelov na posamezno vlogo je minimalno 1 MW, v kombinaciji z ali brez baterijskih hranilnikov.</p> <p>Nepovratna finančna spodbuda se lahko dodeli le za nove naprave za samooskrbo in shranjevanje električne energije. Nakup in vgradnja baterijskega hranilnika energije je lahko predmet sofinanciranja le v kombinaciji z naložbo v nakup in vgradnjo fotovoltaičnih panelov.</p>

Vir: [Energetika portal](#) (MOPE)

Finančne podpore - OVE

Borzen	„stara“ – 15.4.2024; „nova“ – junij 2024	Subvencije za naprave za individualno in skupnostno samooskrbo z električno energijo (z baterijskim hranilnikom električne energije) – stara in nova shema. poletje 2024
Agencija RS za energijo / Borzen	Odprto	Podporna shema proizvodnje električne energije iz OVE in SPTE (+ načrtovane spremembe podporne sheme – razširitev na proizvodnjo toplote iz OVE, bioplinov, biogoriv idr.)
Borzen	Odprto	Pomoč v obliki neposrednih nepovratnih sredstev za investicije v nove proizvodne naprave iz OVE za proizvodnjo električne energije in toplote ter za hranilnike električne energije in toplote (naložbena pomoč). November 2023 (prvi poziv – 80 mil EUR, skupno 150 mil EUR (+ 75 mio EUR)) (sklop 1 – sonce – trenutno zaprt)
MOPE	Odprto	Sofinanciranje izgradnje novih proizvodnih naprav za proizvodnjo električne energije iz sončne energije na javnih stavbah in parkiriščih – 20 mil EUR. NOO. Marec 2024
MOPE	Odprto	Javni razpis za sofinanciranje prestrukturiranja daljinskih sistemov na OVE, ki vključujejo uporabo novih tehnologij – 11 mio EUR. Kohezijska sredstva. Maj 2023
MOPE	Načrtovano	Spodbujanje proizvodnje električne energije iz OVE (sončne in vetrne elektrarne) – 82 mil EUR. Kohezijska sredstva. December 2024
MOPE	Načrtovano	Spodbujanje lokalnih energetske skupnosti – 29 mil EUR. Kohezijska sredstva. Januar 2025

Finančne podpore – OVE

MOPE	Načrtovano	Spodbujanje naložb in tehnologij za pretvorbo viškov električne energije iz OVE ter povezovanje omrežij za potrebe shranjevanja energije ob pretvorbi – 24 mil EUR. Kohezijska sredstva. Januar 2025
MGTŠ	Načrtovano	URE in razogljčenje v industriji, predvsem za energetske intenzivne industrije – 42 mio EUR. REPowerEU. Načrtovano v 2024
MOPE	Načrtovano	Spodbujanje novih daljinskih sistemov na OVE (ogrevanje in hlajenje) – 32 mil EUR. Kohezijska sredstva. December 2024
MOPE	Načrtovano	Spodbujanje naložb in tehnologij za pretvorbo viškov električne energije iz OVE ter povezovanje omrežij za potrebe shranjevanja energije ob pretvorbi – 24 mil EUR. Kohezijska sredstva. Januar 2025
MOPE	Načrtovano	Sofinanciranje prestrukturiranja daljinskih sistemov na OVE, ki vključujejo uporabo novih tehnologij – 20 mil EUR. REPowerEU. Marec 2024
MOPE	Načrtovano	Spodbujanje lokalnih energetskih skupnosti OVE – 11 mil EUR. Švicarski mehanizem. Januar 2025

HVALA ZA POZORNOST!

